

soud přiznal soukromým obžalobcům odškodné podle § 17 tisk. nov. za všechny urážky obsažené v letácích, pokud byli obžalovaní pro ně odsouzeni, v jejich celku, či zda se tak stalo jen za některé urážky, které, hledíc k jejich zvláště těžkému rázu, po případě úplné bezdůvodnosti, odůvodňovaly vedle potrestání ještě uložení zvláštního zadostiučinění. Všechny tyto okolnosti jsou rozhodné při posouzení otázky, kterého vlastníka tiskárny a s kterým obžalovaným stihá platební povinnost přiznaného odškodného, po případě jsou-li urážky, pro které bylo odškodné přisouzeno, obsaženy ve dvou neb několika letácích, jakým podílem ručí vlastník tiskárny vzhledem k rozsahu a rázu urážek obsažených v letáku u něho tištěném. Proto nezbylo než výrok kmetského soudu, pokud jím byl zamítnut návrh soukromých obžalobců na vyslovení platební povinnosti vlastníků tiskáren ohledně přiznaného odškodného za příkoří (§ 17), zrušiti a kmetskému soudu uložit, by, řídě se úvahami shora uvedenými, v tomto bodě znova rozhodl, přihlížeje při tom k útratám, které vznikly soukromým obžalobcům podáním odvolání v tomto bodě. Pokud pak stížnost soukromých obžalobců směřuje proti zamítnutí návrhu na vyslovení platební povinnosti ohledně nákladů trestního řízení, přísluší o ní, jak shora uvedeno, rozhodnouti sborovému soudu druhé stolice.

Čís. 4653.

Vyslovil-li porotní soud ztrátu volebního práva do obcí, ač není zvláštním zákonem stanovena, bez zjištění porotců, že obžalovaný spáchal trestný čin z pohnutek nízkých a nečestných, překročil meze trestní sazby a zavinil zmatek podle § 385 čís. 2 tr. ř.

(Rozh. z 9. března 1933, Zm IV 593/32.)

Nejvyšší soud v trestní věci proti M. P. a Š. K., obžalovaným pro zločin loupeže, na základě veřejného líčení následkem zmateční stížnosti veřejného žalobce vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnost zamítl. Avšak z povinnosti úřední z důvodu zmatečnosti podle § 385 č. 2 tr. ř. zrušil rozsudek porotního soudu v části, již byli jmenovaní obžalovaní odsouzeni k ztrátě volebního práva do obcí a tento výrok pomínil.

Z d ů v o d ů:

Nejvyšší soud, přihlížeje k vadám, jichž jest dbáti z povinnosti úřední, shledal, že obžalovaní byli rozsudkem porotního soudu vedle trestu na svobodě odsouzeni i k ztrátě práva volebního do obcí každý na dobu tří roků. Podmínkou vyslovení ztráty volebního práva do obcí — není-li zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že nastává bezpodmínečně — jest zjištění, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, kteréž se má státi výrokem porotců. (§ 3 odst. 2 zák.

č. 75/1919 Sb. z. a nař. ve znění podle § 1 zák. č. 163/1920 Sb. z. a n.). Porotní soud nedal však porotcům v tom směru otázku a zejména otázku, zdali byl čin obžalovaným za vinu daný spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. Vyslovil-li tedy porotní soud bez tohoto zjištění ztrátu volebního práva, překročil meze trestní sazby a způsobil tím zmatek podle 2. bodu § 385 tr. ř., k němuž, poněvadž jest v neprospekch obžalovaných, musí býti podle ustanovení posledního odst. § 385 tr. ř. přihlíženo z povinnosti úřední. Proto bylo podle ustanovení § 33 por. nov. tuto část rozsudku zrušiti a výrok o ztrátě volebního práva u obou obžalovaných pominouti.

Čís. 4654.

Při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče.

Béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištění na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvést, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal.

(Rozh. ze dne 10. března 1933, Zm II 320/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromých obžalobců do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě jako soudu kmetského ze dne 2. července 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 489, 491 tr. zák. a § 1 zák. ze dne 30. května 1926, čís. 124 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti nelze odepřítí oprávnění, pokud uplatňuje číselně důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. a při tom provádí zřejmým poukazem i důvod zmatečnosti čís. 5 tohoto §. Stížnost vytýká právem, že kmetským soudem nebyla ani po stránce formální ani věcné vyřešena správně otázka aktivní legitimace soukromých obžalobců k žalobě. Kmetský soud bere na základě své znalosti čtenářstva »D. D.«, za zjištěno, že průměrný čtenář tohoto v Mor. Ostravě vydávaného a převážně v Mor. Ostravě a v jejím okolí čteného listu si při čtení článku z oněch znamení, která ve článku jsou uvedena a která podle mínění soukromých obžalobců poukazují na ně, si neuvedomil a ani uvědomiti ne-